

ЗАТВЕРДЖУЮ

Т.в.о. начальника ДУ «ТМО МВС
України по Полтавській області»

Євгенія СЕРГАТА

21.03.2024

План-конспект лекції на тему:

**«Механізм повідомлень про факти корупційних правопорушень
та захист викривачів, формування культури ставлення до
викривачів»**

Дата проведення: 21.03.2024

Перелік питань:

1. Правовий статус, права та гарантії захисту викривача.
2. Канали повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» в ДУ «ТМО МВС України по Полтавській області».
3. Розгляд повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції».
4. Впровадження Державною установою «Територіальне медичне об'єднання МВС України по Полтавській області» механізмів заохочення викривачів та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції».

Література:

- Конституція України,
- Закон України “Про запобігання корупції”,
- Антикоруційна програма ДУ ТМО на 2023-2025 роки.
- Наказ ДУ ТМО від 01.06.2021 № 59 о/д «Про затвердження Положення щодо впровадження Державною установою «Територіальне медичне об'єднання МВС України по Полтавській області» механізмів заохочення викривачів та формування культури

повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»

Викривач – особа, яка повідомила про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції», вчинених іншою особою, якщо така інформація стала їй відома у зв'язку з її діяльністю, проходженням нею служби чи навчання.

Важливо!

- викривач – це фізична особа (громадянин України, іноземець, особа без громадянства), яка має переконання, що інформація є достовірною;
- повідомлення викривача має містити інформацію про факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції», тобто такі фактичні дані, що підтверджують можливе вчинення правопорушення та можуть бути перевірені (зокрема, це відомості про: обставини правопорушення, місце і час його вчинення, особу, яка його вчинила, тощо);
- інформація стала відома викривачу у зв'язку з його трудовою, професійною, господарською, громадською, науковою діяльністю, проходженням служби чи навчання, участю у передбачених законодавством процедурах, які є обов'язковими для початку такої діяльності, проходження служби чи навчання.

Викривач має наступні права:

- бути повідомленим про його права та обов'язки;
- на отримання інформації про стан та результати розгляду;
- подавати докази, давати пояснення, свідчення або відмовитися їх давати;
- на безоплатну правову допомогу у зв'язку із захистом прав викривача;
- на відшкодування витрат у зв'язку із захистом прав викривачів, витрат на адвоката та судовий збір;
- на конфіденційність та анонімність;
- на забезпечення безпеки щодо себе та близьких осіб, майна та житла у разі загрози життю і здоров'ю або на відмову від таких заходів;
- на винагороду;
- на отримання психологічної допомоги;
- на звільнення від юридичної відповідальності у визначених випадках.

Викривач має наступні гарантії:

Захист трудових прав викривача   **Виплата заробітку за час вимушеного прогулу та**

грошових компенсацій за порушення його трудових прав

Заборона звільнення чи примушення до звільнення, притягнення до дисциплінарної відповідальності, інших негативних заходів впливу (переведення, атестація, зміна умов праці, відмова у призначенні на вищу посаду, зменшення заробітної плати тощо) або загрози таких заходів впливу у зв'язку з повідомленням про корупцію

Викривач може звернутися за захистом своїх прав до:

Уповноваженого з антикорупційної діяльності ТМО

для забезпечення захисту від застосування негативних заходів впливу з боку керівника або роботодавця

Національного агентства з питань запобігання корупції

для забезпечення правового та іншого захисту, перевірки дотримання законодавства з питань захисту викривачів, внесення приписів з вимогою про усунення порушень трудових та інших прав викривача і притягнення до відповідальності осіб, винних у порушенні їхніх прав, у зв'язку з такими повідомленнями

Правоохоронних органів

для захисту життя, житла, здоров'я та майна

Центрів безоплатної правової допомоги

для отримання безоплатної вторинної правової допомоги

Суду

для захисту своїх прав і свобод

[1] Більш детально правовий статус викривача визначено у Роз'ясненнях Національного агентства від 23.06.2020 № 5 «Щодо правового статусу викривача», від 26.10.2020 № 10 «Щодо правового статусу викривача у кримінальному провадженні», від 09.12.2020 № 11 «Щодо правового статусу викривача у провадженні про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією».

2. Канали повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» в ДУ «ТМО МВС України по Полтавській області»

Повідомити інформацію про корупційні порушення можна спеціальними каналами:

- внутрішніми – начальнику ДУ ТМО або уповноваженому з антикорупційної діяльності ДУ ТМО;
- регулярними – спеціально уповноваженим суб'єктам у сфері протидії корупції (НАБУ, НАЗК, НПУ, ГПУ), органам досудового розслідування, органам, відповідальним за здійснення контролю за дотриманням законів у відповідних сферах, іншим державним органам, установам, організаціям;
- зовнішніми – через засоби масової інформації, журналістів, громадські об'єднання, професійні спілки тощо.

Внутрішні канали ДУ ТМО:

- пошта – на адресу ТМО: вул. С.Петлюри, 64, м. Полтава, 36039 (у разі направлення повідомлення поштою у ньому слід робити позначку «Про корупцію»);
- скринька для кореспонденції ДУ ТМО - розташована біля виходу з будівлі ДУ ТМО;
- сайт ДУ ТМО (<https://pl-tmo.mvs.gov.ua/about/anticorruption/form>);
- електронна пошта для здійснення повідомлень - stopkor.tmopl@bigmir.net;
- на особистому прийомі уповноваженого з антикорупційної діяльності (каб.422). Дні прийому: понеділок – п'ятниця - з 08.00 до 12.00 год. та з 12.15 до 16.15 год;
- через телефонну лінію ДУ ТМО - тел.:(0532) 676437. Телефонна лінія працює: понеділок – п'ятниця - з 08.00 до 12.00 год., та з 12.15 до 16.15 год.

3 Розгляд повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»

Викривач може самостійно обрати, через які канали подати повідомлення: внутрішні чи зовнішні.

Важливо:

- викривач може подати повідомлення як із зазначенням авторства, так і анонімно;
- якщо повідомлення викривача не містить фактичних даних, які можуть бути перевірені, викривача інформують про залишення його повідомлення без розгляду.

Порядок (процедура) розгляду повідомлень в ТМО

Викривач подав повідомлення із зазначенням авторства

Викривач подав повідомлення без зазначення авторства (анонімно)

якщо розгляд повідомлення не належить до компетенції ТМО – про це установа інформує викривача у **3-денний строк**
якщо повідомлення містить факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень – ТМО **упродовж 24 год** письмово повідомляє спецсуб'єкта (прокуратуру, НПУ, НАЗК, НАБУ)

якщо повідомлення стосується дій або бездіяльності начальника ТМО – повідомлення у **3-денний строк** без попередньої перевірки надсилається до НАЗК

попередня перевірка викладеної у зверненні інформації – **до 10 робочих днів**, про її результати викривача інформують у **3-денний строк**

після попередньої перевірки приймається рішення про:

- призначення проведення перевірки або розслідування – **до 30 (45) днів**
- передачу **упродовж 24 год** матеріалів до органу досудового розслідування у разі виявлення ознак кримінального правопорушення
- передачу **упродовж 24 год** матеріалів до органу дізнання у разі виявлення ознак кримінального проступку
- закриття провадження у разі непідтвердження фактів

після проведення перевірки або розслідування начальник приймає рішення про:

- усунення порушення
- здійснення заходів щодо відновлення порушених прав та інтересів
- притягнення винних осіб до дисциплінарної відповідальності
- передачу **упродовж 24 год** матеріалів до органу досудового розслідування у разі виявлення ознак кримінального правопорушення
- письмове повідомлення упродовж 24 год спецсуб'єкта (прокуратуру, НПУ, НАЗК, НАБУ)

інформування викривача про кінцеві результати розгляду повідомлення

перевірка викладеної у повідомленні інформації – **15 (30) днів** у разі підтвердження викладеної у повідомленні інформації начальник установи вживає заходів щодо:

- припинення порушення
- усунення наслідків
- притягнення винних осіб до дисциплінарної відповідальності
- письмового повідомлення **упродовж 24 год** спецсуб'єкта (прокуратуру, НПУ, НАЗК, НАБУ)

у разі непідтвердження викладеної у повідомленні інформації – розгляд припиняється

Викривач має право отримувати інформацію про стан та результати розгляду його повідомлення. Для цього він подає заяву до установи, а установа протягом 5 днів після отримання заяви надає запитувану інформацію.

4 Впровадження Державною установою «Територіальне медичне об'єднання МВС України по Полтавській області» механізмів заохочення викривачів та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції».

Працівник ТМО, якому стала відома інформація про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, вчинених іншим працівником ТМО, може повідомити про це начальника ТМО та уповноваженого з антикорупційної діяльності ТМО.

Начальник ТМО організовує та контролює роботу щодо формування культури повідомлення про корупцію та забезпечення функціонування механізму заохочення викривачів.

Організаційне забезпечення функціонування механізму заохочення та формування культури повідомлення здійснює уповноважений з антикорупційної діяльності ТМО.

Уповноважений з антикорупційної діяльності ТМО здійснює заходи заохочення та формування культури повідомлень в ТМО шляхом:

- 1) ефективної організації роботи внутрішніх каналів повідомлення установи;
- 2) якісного та своєчасного розгляду повідомлень, що надійшли через внутрішні канали в частині порушень корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону працівниками ТМО;
- 3) постійної взаємодії з викривачем та інформування його про стан та результати розгляду повідомлення;
- 4) надання методичної допомоги, консультацій, проведення внутрішніх навчань щодо здійснення повідомлень та захисту викривачів;
- 5) розміщення на офіційному вебсайті та інформаційних дошках ТМО інформації про внутрішні та зовнішні канали для повідомлень.

Уповноважений з антикорупційної діяльності ТМО є відповідальним за реалізацію повноважень із захисту викривачів, вживає заходів щодо захисту працівників ТМО, які є викривачами.

ТМО організовує заходи заохочення та формування культури повідомлення у таких напрямках:

- 1) послідовної та систематичної роботи щодо запобігання корупції всередині ТМО;
- 2) неприпустимості всіх видів корупційних практик всередині ТМО;
- 3) об'єктивного та неупередженого реагування на кожне обґрунтоване повідомлення про корупцію;
- 4) невідворотності відповідальності у випадку виявлення порушень;
- 5) забезпечення конфіденційності при взаємодії із викривачами;
- 6) прийняття найбільш сприятливого для викривача рішення у повсякденній діяльності ТМО в межах дискреційних повноважень;
- 7) негайного реагування на всі негативні заходи впливу або загрозу їх застосування щодо викривачів;

Уповноважений з антикорупційної діяльності ТМО не менше ніж один раз на рік проводить навчальні заходи щодо формування культури викривання та поваги до викривачів.

Матеріальне стимулювання (в межах фонду оплати праці та чинного законодавства) можливе, але за дотримання таких умов:

- 1) повідомлення про корупцію скеровано працівником добровільно;
- 2) виплата заохочення не спричинить розкриття особи викривача.

Термін «добровільно» означає те, що особа прийняла рішення без впливу зовнішніх факторів, таких як проведення стосовно заявника службової перевірки чи службового розслідування тощо.

З метою заохочення та формування культури повідомлення уповноважений з антикорупційної діяльності ТМО розробляє:

- 1) правила етичної поведінки працівників ТМО;
- 2) пам'ятку щодо етичної поведінки в ТМО;
- 3) пам'ятку щодо правового статусу, прав та гарантій захисту викривача, в т.ч. щодо порядку отримання викривачем безоплатної вторинної правової допомоги;
- 4) пам'ятку щодо розгляду повідомлень;
- 5) пам'ятку щодо каналів повідомлення в ТМО;
- 6) план роботи уповноваженого з антикорупційної діяльності ТМО щодо запобігання і виявлення корупції із зазначенням конкретних заходів, строків їх виконання та відповідальних виконавців.

Уповноважений з антикорупційної діяльності ТМО повинний систематично проходити навчання щодо захисту прав викривачів.

Уповноважений з антикорупційної діяльності
ДУ «ТМО МВС України
по Полтавській області»

Наталія ТРЕТЯК

